

MATERIAŁY EDUKACYJNE

Cichy bohater z Nazaretu

Scenariusz lekcji religii dla szkół średnich na podstawie filmu *Serce Ojca*

Niniejszy scenariusz jest propozycją, którą nauczyciel może dowolnie zrealizować, dostosowując zakres treści oraz metody i środki do potrzeb oraz możliwości uczniów. Warto zapoznać się ze scenariuszem przed obejrzeniem filmu, by odpowiednio przygotować zarówno pomoce dydaktyczne, jak i samych uczniów.

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- poszerzenie i utrwalenie treści ukazanych w filmie *Serce Ojca*;
- pogłębienie wiedzy na temat św. Józefa;
- uświadomienie aktualności wstawienniczego działania św. Józefa;
- prezentacja sanktuariów poświęconych św. Józefowi;
- inspirowanie do działania na wzór osób, które w swoim życiu proszą o pomoc św. Józefa.

Treści – wymagania szczegółowe. Uczeń na podstawie filmu i posiadanej wiedzy:

- omawia wydarzenia, miejsca i postaci zaprezentowane w filmie *Serce Ojca*;
- podaje przykłady cudów za wstawiennictwem św. Józefa;
- własnymi słowami opowiada o objawieniach św. Józefa ukazanych w filmie;

- streszcza biblijne historie z życia Jezusa, w których uczestniczył św. Józef;
- charakteryzuje postać św. Józefa według wcześniejszych wyobrażeń i konfrontuje je z wiedzą uzyskaną z filmu;
- podaje wybrane określenia św. Józefa z litanii i uzasadnia je na przykładzie konkretnych wydarzeń lub postaci z filmu;
- podaje przykłady cudów przypisywanych św. Józefowi;
- wskazuje ukazane w filmie co najmniej trzy miejsca, w których znajdują się sanktuaria poświęcone św. Józefowi;
- poprawnie wskazuje lokalizację Narodowego Sanktuarium św. Józefa w Polsce;
- rozpoznaje na fotografii obraz El Greca ukazujący młodego św. Józefa;
- uzasadnia słuszność określenia Józefa „rektorem pierwszego seminarium”;
- wyjaśnia możliwy powód skuteczności modlitwy za wstawiennictwem św. Józefa;
- przedstawia działalność „Młodych św. Józefa”;
- poprawnie wypełnia tabelę zawierającą inicjatywy Kościoła z ostatnich 150 lat dowartościowujące rolę św. Józefa;
- streszcza fragmenty dokumentów papieskich poświęconych św. Józefowi.

Modlitwa – fragment litanii do św. Józefa.

Wprowadzenie

Praca ze słownikiem i głosowanie

Nauczyciel pyta o znaczenie zwrotu „cichy bohater”. W razie potrzeby po wypowiedziach uczniów odwołuje się do definicji, wg której termin ten „odnosi się do osoby, która dokonuje ważnych, pozytywnych lub heroicznych czynów, ale robi to bez wielkiego rozgłosu lub publicznego uznania. Cichy bohater nie szuka chwały ani nagród, ale poświęca się dla dobra innych lub dla osiągnięcia ważnego celu. Ten zwrot często odnosi się do osób, które działają z pokorą i skromnością, unikając blichtru i dumy”¹.

Nawiązując do obejrzanego filmu *Serce Ojca* pyta, czy mianem „cichego bohatera” można określić św. Józefa (uczniowie mogą wyrażać opinię przez uniesienie kciuka na „tak” lub jego opuszczenie, jeśli uważają, że „nie”). Następnie uświadamia uczniom, iż podczas lekcji utrwala i poszerzą wiadomości o św. Józefie oraz pomocy, jakiej przez wieki doświadczali i wciąż doświadczają wierni na całym świecie. Zastanowią się także, o co sami mogą prosić Opiekuna Jezusa, a także czy mogą inspirować się jego działalnością na rzecz innych.

Nauczyciel komentuje wypowiedzi uczniów, podkreślając, że Pismo Święte nie podaje zbyt wielu wiadomości na temat Opiekuna Jezusa, choć jednocześnie trudno nie doceniać roli św. Józefa.

¹ <https://www.korektortekstu.pl/definicja/cichy-bohater> [17.01.2025].

Lektura Biblii

Mt 1,18-25

„Z narodzeniem Jezusa Chrystusa było tak. Po zaślubinach Matki Jego, Maryi, z Józefem, wprawdzie zamieszkali razem, znalazła się brzemienną za sprawą Ducha Świętego. Mąż Jej, Józef, który był człowiekiem sprawiedliwym i nie chciał narazić Jej na zniesławienie, zamierzał oddalić Ją potajemnie. Gdy powziął tę myśl, oto anioł Pański ukazał mu się we śnie i rzekł: «Józefie, synu Dawida, nie bój się wziąć do siebie Maryi, twej Małżonki; albowiem z Ducha Świętego jest to, co się w Niej poczęło. Porodzi Syna, któremu nadasz imię Jezus, On bowiem zbawi swój lud od jego grzechów». A stało się to wszystko, aby się wypełniło słowo Pańskie powiedziane przez Proroka: *Oto Dziewica pocznie i porodzi Syna, któremu nadadzą imię Emmanuel, to znaczy: Bóg z nami*. Zbudziwszy się ze snu, Józef uczynił tak, jak mu polecił anioł Pański: wziął swoją Małżonkę do siebie, lecz nie zbliżał się do Niej, aż porodziła Syna, któremu nadał imię Jezus”.

Mt 2,13-15.19-23

„Gdy oni [mędrcy] się oddalili, oto anioł Pański ukazał się Józefowi we śnie i rzekł: «Wstań, weź Dziecię i Jego Matkę i uchodź do Egiptu; pozostań tam, aż ci powiem; bo Herod będzie szukał Dziecięcia, aby Je zgładzić». On wstał, wziął w nocy Dziecię i Jego Matkę i udał się do Egiptu; tam pozostał aż do śmierci Heroda. Tak miało się spełnić słowo, które Pan powiedział przez Proroka: *Z Egiptu wezwalem Syna mego*. (...) A gdy Herod umarł, oto Józefowi w Egipcie ukazał się anioł Pański we śnie i rzekł: «Wstań, weź Dziecię i Jego Matkę i idź do ziemi Izraela, bo już *umarli ci, którzy czyhali na życie Dziecięcia*». On więc wstał, wziął Dziecię i Jego Matkę i wrócił do ziemi Izraela. Lecz gdy posłyszał, że w Judei panuje Archelaos w miejsce ojca swego, Heroda, bał się tam iść. Otrzymałszy zaś we śnie nakaz, udał się w okolice Galilei. Przybył do miasta zwanego Nazaret i tam osiadł. Tak miało się spełnić słowo Proroków: *Nazwany będzie Nazarejczykiem*”.

(Nauczyciel może dodać, iż choć informacji o św. Józefie w Biblii nie mamy wiele, to mąż Maryi towarzyszy Jej i Jezusowi w ważnych momentach, o czym w swojej Ewangelii wspomina św. Łukasz – obrzezania i nadania imienia, ofiarowania w świątyni czy podczas dorocznych obchodów Święta Paschy w świątyni w Jerozolimie, w której znaleźli dwunastoletniego Jezusa po trzech dniach poszukiwań.)

Rozwinięcie

Analiza postaci

Nauczyciel prezentuje różne wizerunki św. Józefa, a chętni lub wybrani uczniowie wskazują ten, który był najbliższy ich wyobrażeniu przed obejrzeniem filmu, a który po obejrzeniu filmu *Serce Ojca*. (galeria zdjęć)

Alternatywnie uczniowie mogą podawać cechy charakterystyczne Józefa wg tych wyobrażeń, a jeśli w klasie są uczniowie uzdolnieni plastycznie, to mogą naszkicować portret św. Józefa zgodny z tymi wyobrażeniami).

Podsumowując pracę, nauczyciel przypomina, że takie postrzeganie św. Józefa jako starszego pana przez długi czas było powszechne w Kościele. Do zmiany przyczynił się m.in. wspomniany w filmie obraz El Greca.

Ekspozycja

Nauczyciel wyświetla obraz El Greca lub uczniowie skanują kod QR (załącznik 1). Może poinformować, że mniejszy z tych obrazów znajduje się w Muzeum w Santa Cruz, zaś drugi – większy – w kaplicy św. Józefa w Toledo. Uczniowie przyglądają się dziełu, a nauczyciel przytacza wypowiedź z filmu:

„Pierwszy raz św. Józef pojawia się jako młodzieniec w ikonografii właśnie tutaj, w Toledo. To El Greco namalował ten obraz, który znamy – młody Józef trzymający Dziecię Jezus, a w tle widać Toledo. W tym mieście mieszkała św. Teresa od Dzieciątka Jezus – jedna z najbardziej oddanych św. Józefowi. Teresa – Doktor Kościoła – pozostawiła po sobie słowa: «Nie pamiętam, bym kiedykolwiek prosiła św. Józefa o coś, czego by mi nie wyjednał». Właśnie w czasie, gdy El Greco przebywał w Toledo, św. Teresa poświęciła kaplicę św. Józefowi. W tej kaplicy umieszczono obraz młodego św. Józefa z Dzieciątkiem. Dlaczego nie ma na nim Maryi? Ponieważ teologowie zaczęli wtedy podkreślać wyjątkowe znaczenie św. Józefa w tajemnicy Wcielenia”.

Brakujące pary

Ksiądz i pisarz, znany z historii swego nawrócenia, Donald Calloway stwierdził, że „Kościół zrobił więcej dla św. Józefa w ciągu ostatnich 150 lat niż przez całe 1800 lat chrześcijaństwa”. Korzystając z wiadomości z filmu i dostępnych źródeł, uzupełnij tabelkę (załącznik 2). Do każdego wydarzenia dopisz rok oraz dopasuj związanego z nim papieża.

(Jako materiał pomocny, dołączony jest fragment filmu na podstawie którego uczniowie uzupełniają tabelkę- załącznik 2)

Salatka słowna

Nauczyciel zapowiada możliwość poznania fragmentów wybranych wypowiedzi papieskich na temat św. Józefa.

Uczniowie w grupach lub parach dostają teksty z załącznika 3 (każda po jednym tekście, przy czym jeden cytat może pojawić się w więcej niż jednej grupie). Członkowie grup czytają teksty ze zrozumieniem, po czym każdy z zamkniętymi oczami wskazuje jedno lub dwa słowa i zapisuje je na kartce (tak, by w każdej grupie było po 6-8 słów). Następnie każda grupa do zapisanych słów dodaje kolejne tak, by utworzyć krótką wypowiedź o św. Józefie zgodną z sensem pierwotnego tekstu.

Listy do J.

Nauczyciel przypomina ukazane w filmie praktyki związane z listami do św. Józefa czy prośbami na kartkach wsuwanymi pod figurę. Wyjaśnia też, że funkcjonuje modlitwa do św. Józefa – litania, której wezwania przybliżają tę postać w odniesieniu do tego, jak dał się poznać ludziom przez wieki i jak wspierał potrzebujących.

Każda grupa dostaje kopertę z zapisanym na niej jednym z wezwań z Litani do św. Józefa. Zadaniem uczniów jest wybrać bohaterów filmu z załącznika 4, których historie odpowiadają danemu litanijnemu tytułowi świętego (rozcinają kartkę wzdłuż przerywanych linii). Dodatkowo katecheta przygotowuje kopertę z napisem: „Święty Józefie, módl się za nami”, a uczniowie dostają czyste kartki, na których mogą dopisać własne prośby i włożyć je do wybranych kopert. Kto nie widzi takiej potrzeby, zostawia niezapisaną kartkę i wkłada ją do koperty. Przy omawianiu pracy każda grupa uzasadnia, czemu przyporządkowała wybranych bohaterów do danej koperty.

[Metodę tę warto poprzedzić przypomnieniem wszystkich postaci biorących udział w filmie, np. wyświetlając fotosy z filmu ze strony [filmweb.pl](https://www.filmweb.pl)². Zamiast kopert można użyć papierowych sześciokątów z zapisanymi wezwaniami litanii oraz świadectwami bohaterów. Wówczas uczniowie dopasowują bohaterów do wezwania przez przyłożenie sześciokąta z postaciami obok sześciokąta z wezwaniem z litanii tak, by stykały się jednym bokiem. Opcję z pustymi kartkami i kopertą można pozostawić dla intencji uczniów].

Do zapisania na kopertach:

Święty Józefie – Sługa Chrystusa

Święty Józefie – Wzorze pracujących

Święty Józefie – Podpora rodzin

Święty Józefie – Pociecho nieszczęśliwych

Święty Józefie – Nadziejo chorych

Święty Józefie – Patronie ubogich

² <https://www.filmweb.pl/film/Serce+Ojca-2022-10035840/photos> [17.01.2025].

Święty Józefie – Opiekunie Kościoła świętego

W podsumowaniu nauczyciel zachęca do modlitwy przez wstawiennictwo św. Józefa – szczególnie w sprawach, których jest patronem.

Zakończenie

Jeśli szkoła znajduje się na terenie parafii św. Józefa lub parafia pod wezwaniem tego świętego znajduje się w pobliżu, nauczyciel może wspomnieć o tym uczniom.

Serwis informacyjny

Nauczyciel wyjaśnia, że niektóre kraje w związku z ogłoszonym przez papieża Franciszka Rokiem Józefa (2021) ustanowiły narodowe sanktuaria poświęcone tej postaci. W niektórych krajach kult ten istniał już dawniej i wiązał się np. z objawieniami św. Józefa lub pobożnością poszczególnych osób, które mocno wierzyły w pomoc świadczoną przez tego świętego.

Uczniowie podzieleni na grupy otrzymują wskazówki do opracowania notatki prasowej/medialnej na temat wybranego miejsca związanego ze św. Józefem (załącznik 5). W wypowiedzi muszą pojawić się wskazane słowa.

Uwaga: warto przydzielić zadanie grupom przed obejrzeniem filmu, by uczniowie mogli skupić się na wychwyceniu potrzebnych informacji i jedynie uzupełnili je treściami z innych źródeł.

W podsumowaniu pracy nauczyciel opowiada o Narodowym Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu.

Odpowiedz i podaj dalej

Nauczyciel stwierdza, że tak jak Kościół rozwijał myśl na temat św. Józefa, tak film *Serce Ojca* ukazuje tę postać, o której zwykle wierni wiedzą najmniej, w nowym świetle i zachęca do pogłębiania wiedzy na jej temat.

Wybranych sześciu uczniów rzuca kostką i losuje pytanie z załącznika 6. Po udzieleniu odpowiedzi przekazuje kartkę z pytaniem osobie, która nie losowała i ma ona możliwość uzupełnienia odpowiedzi (stosownie do liczby uczniów w klasie nauczyciel decyduje, ilu osobom można podać jedno pytanie). W bardziej licznych klasach może to być praca w grupach. Alternatywnie wszyscy losują pytania z kartek w koszyku lub obróconych tekstem do dołu i udzielają na nie odpowiedzi w zeszycie, na kartce lub ustnie (przy wyborze wersji pisemnej uczniowie, którzy sprawniej pracują, mogą dwukrotnie losować pytania; można je udostępnić uczniom w innej ciekawej formie, np. zapisać na szpatułkach laryngologicznych). Warto przypomnieć uczniom, że odpowiedzi mają nawiązywać do treści z filmu.

Podsumowując pracę uczniów oraz lekcję, nauczyciel może posłużyć się fragmentem wybranego dokumentu poświęconego św. Józefowi.

Inne propozycje zadań domowych, pracy w grupach lub indywidualnej bądź zadań dla chętnych:

- przygotuj wydanie specjalne czasopisma (w wersji papierowej lub elektronicznej) poświęconego św. Józefowi – praca zespołowa;
- zaprezentuj najbliższy kościół pod wezwaniem św. Józefa w sposób podobny do ukazania sanktuariów ukazanych w filmie (np. w formie prezentacji lub krótkiego filmu);
- przygotuj atlas sanktuariów św. Józefa ukazanych w filmie;
- w nawiązaniu do świadectw z filmu ułóż trzy lub pięć dodatkowych wezwań Litanii do św. Józefa;
- poszukaj wiadomości o organizacji Młodzi Św. Józefa i jej działaniach;
- przeprowadź wywiad ze znajomą osobą o imieniu Józef lub Józefa na temat postrzegania przez nią jej patrona – św. Józefa;
- św. Józef określony w filmie m.in. „gigantem ciszy” swoim wstawiennictwem pomógł wielu osobom. Zastanów się i napisz, jak możesz naśladować jego postawę? Podaj przykłady osób lub instytucji współcześnie działających „w duchu” św. Józefa;
- poszukaj informacji nt. Antonio Gaudiego – jego twórczości i roli, jaką w jego życiu odegrał św. Józef.

Nauczyciel może skorzystać również z obejrzenia i omówienia z uczniami filmu *Opiekun* lub zorganizować taki pokaz np. w parafii: <https://rafaelkino.pl/film/opiekun>

Informacje na temat niekomercyjnych publicznych pokazów: <https://rafaelfilm.pl/pokazy-filmowe/>

Opracowała: dr hab. Aneta Rayzacher-Majewska prof. UKSW

Załącznik 1³

Załącznik 2

Benedykt XV	Benedykt XVI	Franciszek	Jan XXIII	Jan Paweł II
Leon XIII	Pius IX	Pius X	Pius XI	Pius XII

Wydarzenie	Rok	Papież
Ogłoszenie św. Józefa patronem Kościoła powszechnego		
Pierwsza encyklika w całości poświęcona św. Józefowi		
Wprowadzenie <i>Litanii do św. Józefa</i> i poświęcenie mu środy		
Ustanowienie święta Świętej Rodziny		
Powierzenie św. Józefowi ochrony Kościoła i ludzkości przed zagrożeniem komunizmu		
Ustanowienie święta Józefa Robotnika 1 maja i wskazanie św. Józefa jako wzoru dla ludzi pracy		
Mianowanie św. Józefa patronem II Soboru Watykańskiego		
Adhortacja <i>Redemptoris Custos</i> i zawierzenie św. Józefowi opieki nad Kościołem		
Konsekracja Bazyliki Sagrada Familia (Świętej Rodziny) w Barcelonie		
List apostolski <i>Patris corde</i> i ogłoszenie Roku św. Józefa		

³ Chapel of San José, CC BY-SA 4.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>>, Wikimedia Commons, [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Retablo_principal_de_la_Capilla_de_San_Jos%C3%A9_\(Toledo\)_cropped1.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Retablo_principal_de_la_Capilla_de_San_Jos%C3%A9_(Toledo)_cropped1.jpg)

Załącznik 3

„W równy sposób przewyższa on wszystkich ludzi swoim wysokim stanowiskiem, gdy z rozporządzenia Bożego był on opiekunem Syna Bożego i domniemanym Jego ojcem. Naturalnym następstwem tego było, że Słowo odwieczne z pokorą było św. Józefowi poddane i okazywało mu cześć, jaką dzieci rodzicom okazywać winny. Z tą podwójną godnością były też jednak związane ściśle pewne obowiązki, które nakłada natura ojcu, tak że św. Józef był prawnym i naturalnym stróżem, opiekunem i obrońcą tej Świętej Rodziny, której przewodził. Te obowiązki spełniał też tak długo, dopóki żył na tej ziemi. Z największą miłością i niezmordowaną wytrwałością czuwał on nad swoją Oblubienicą i nad Jej Boskim Synem. Pracą rąk własnych dostarczał obojgu wszystkiego, co potrzebne do utrzymania życia; kiedy Dzieciątku Jezus wskutek zazdrości króla Heroda groziło niebezpieczeństwo życia, wynalazł Mu bezpieczne schronienie. Wśród trudów podróży i w czasie wygnania był on nieodstępnym towarzyszem, pomocnikiem i pocieszycielem Najświętszej Panny i Boskiego Dzieciątka. Przenajświętsza Rodzina, którą św. Józef kierował jakby władzą ojcowską, była początkiem powstającego Kościoła”⁴.

„Codziennym wyrazem tej miłości jest w życiu Rodziny nazaretańskiej praca. Zapis ewangeliczny utrwalił rodzaj tej pracy, przez którą Józef starał się zapewnić utrzymanie Rodzinie: cieśla. To jedno słowo obejmuje ciąg wszystkich lat życia Józefa w Nazarecie. Dla Jezusa są to lata życia ukrytego, o których mówi Ewangelista (po wydarzeniu w świątyni jerozolimskiej): «... poszedł z nimi i wrócił do Nazaretu; i był im poddany» (Łk 2,51). Owo «poddanie», czyli posłuszeństwo Jezusa w domu nazaretańskim bywa powszechnie rozumiane również jako uczestniczenie w pracy Józefa. Ten, o którym mówiono, że jest «synem cieśli», uczył się pracy od swego domniemanego «ojca». Jeżeli Rodzina z Nazaretu jest w porządku zbawienia i świętości przykładem i wzorem dla ludzkich rodzin, to podobnie i praca Jezusa przy boku Józefa-cieśli. W naszej epoce Kościół szczególnie to uwydatnił poprzez wspomnienie liturgiczne Józefa-Rzemieślnika w dniu 1 maja. Praca ludzka (w szczególności praca fizyczna) znalazła szczególne miejsce w Ewangelii.

Ważną rolę w procesie ludzkiego wzrastania Jezusa «w mądrości, w latach i w łasce» odgrywała cnota pracowitości, jako że «praca jest dobrem człowieka», które «przekształca przyrodę» i sprawia, że człowiek «poniekąd bardziej staje się człowiekiem»⁵.

„Józef jest człowiekiem, przez którego Bóg troszczy się o początki historii odkupienia. Jest on prawdziwym «cudem», dzięki któremu Bóg ocala Dziecię i Jego Matkę. Bóg działa, ufając w twórczą odwagę tego człowieka, który przybywając do Betlejem i nie znajdując miejsca, gdzie Maryja mogłaby porodzić, przystosowuje stajnię i urządza tak, aby stała się jak najbardziej gościnnym miejscem dla przychodzącego na świat Syna Bożego (por. Łk 2,6-7). W obliczu

⁴ Leon XIII, Encyklika *Quamquam pluries*, <https://jozef.krolowa.pl/czytelnia/files/quamquam-pluries.html> [16.01.2025].

⁵ Jan Paweł II, Adhortacja apostolska *Redemptoris custos*, 22-23.

zagrożenia ze strony Heroda, który chce zabić Dziecko, po raz kolejny we śnie Józef zostaje ostrzeżony, by bronić Dziecięcia, i w środku nocy organizuje ucieczkę do Egiptu (por. Mt 2,13-14).

Czytając powierzchownie te opisy, zawsze odnosimy wrażenie, że świat jest na łasce silnych i możliwych, ale «dobra nowina» Ewangelii polega na ukazaniu, iż pomimo despotyzmu i przemocy władców ziemskich Bóg zawsze znajduje sposób, by zrealizować swój plan zbawienia. Także nasze życie czasem zdaje się być zdane na łaskę silnych, ale Ewangelia mówi nam, że Bóg zawsze potrafi ocalić to, co się liczy, pod warunkiem, że użyjemy tej samej twórczej odwagi co cieśla z Nazaretu, który potrafi przekształcić problem w szansę, pokładając zawsze ufność w Opatrzności.

(...) Na końcu każdej historii, której Józef jest bohaterem, Ewangelia zauważa, że wstaje on, zabiera ze sobą Dziecię i Jego Matkę, i czyni to, co Bóg mu nakazał (por. Mt 1,24; 2,14.21). Istotnie, Jezus i Maryja, Jego Matka, są najcenniejszym skarbem naszej wiary”⁶.

Załącznik 4

Pierre i Isabele Chazerans – organizatorzy pielgrzymek do sanktuarium w Cotignac w miejscu objawienia św. Józefa.

Georges i Rosa Mavi – uzdrowieni z chorób. Georges z choroby gardła, a Rosa z raka tarczycy.

Tristan Boj – nawrócony rzemieślnik pochodzący z ateistycznej rodziny; jego żona nawróciła się po stracie dziecka, a on przy figurze św. Józefa.

Xavier Bartumeus – rzeźbiarz, autor rzeźb apostołów w jednym w kościołów w Barcelonie, oddalony od Kościoła zaczął znów zbliżać się do Boga, co pomogło mu w samotności i depresji.

Petra od św. Józefa – założycielka sanktuarium San Jose de la Montana i kongregacji opiekującej się opuszczonymi.

Marcos Vera – Młodzi św. Józefa – organizacja służąca ubogim, rozdają im jedzenie i mówią o Bogu.

⁶ Franciszek, List apostołski *Patris corde*, 5.

Tomas Borrell – dentysta, wraz z żoną wyprosili u św. Józefa dla siebie dar potomstwa, a dla przyjaciół rozwiązanie problemów mieszkaniowych; po odkryciu tego świętego zmienił swoje podejście do pacjentów.

Rodzina zakonna Słowa Wcielonego – uzdrowienie chorej siostry; mimo wcześniejszego przykucia do łóżka biegła po korytarzach, na znak interwencji św. Józefa krzesło zaczęło się ruszać.

Jose Maria Alsina – przełożony, wychowawca kapłanów seminarium w Toledo, w którym w ostatnich 40 latach wyświęcono ponad 500 kapłanów.

Andre Bessette – brat zakonny, kanadyjski święty, za którego życia św. Józef wyprosił uzdrowienie dla ponad 10 000 osób.

Mariee Jose Harvey – menedżerka ds. komunikacji rządu Kanady, jako szesnastolatka przeżyła cierpienie, o które obwiniała Boga; przy próbie samobójczej odzyskała wiarę i wróciła do Boga.

Israel Sanabria z Santa Marta – mąż, ojciec 14 dzieci; modlitwa rodziny za wstawiennictwem św. Józefa przywróciła zdrowie jego żonie po obustronnej zatorowości płucnej, zakrzepicy mózgu i obrzękiem płuc.

Pierre Dumoulin – profesor teologii, misjonarz w byłym Związku Radzieckim; wzywał pomocy św. Józefa do odbudowy kościoła w Gruzji wbrew woli państwa; przepowiedział odbudowę kościoła i powołanie kapłańskie młodzieńca, który mu towarzyszył.

Elena Pilar – rzeźbiarka, autorka rzeźby św. Józefa w Nazarecie; praca nad rzeźbą i pielgrzymka do Nazaretu pomogła jej w nawróceniu.

Bruno Capparoni – dyrektor Bractwa „śmierci św. Józefa”, którego zadaniem jest modlitwa wstawiennicza za umierających, bo „nie ma osoby bardziej ubogiej niż ta, która stoi u progu śmierci”.

Twoja prośba:

Załącznik 5

1. Cotignac – południe Francji – 7 czerwca 1660 roku – pasterz Gaspard – św. Józef – kamień – źródło wody – sanktuarium – pielgrzymki – uzdrowienia
2. Barcelona – Hiszpania – Sagrada Familia – św. Józef – pocałunek na dłoni – posłuszeństwo – Antoni Gaudi
3. Barcelona – Sanktuarium – San Jose de la Montana – Petra od św. Józefa – młody mężczyzna – miłosierdzie – dom dla sierot
4. Montreal – oratorium – największe sanktuarium św. Józefa – brat Andre Bessette – uzdrowienia – doktorat – listy
5. Gruzja – zniszczony kościół – prześladowanie katolików – modlitwa do św. Józefa – odbudowa – wyświęcony kapłan
6. Filipiny – Cebu – narodowe sanktuarium – Manila – seminarium – św. Józef – Dzieciątko Jezus

<p>1. Dlaczego św. Józefa można nazwać „rektorem pierwszego seminarium”?</p>	<p>2. Dlaczego w historii Kościoła Józef był przedstawiany jako starzec?</p>
<p>3. Dlaczego zakon kontemplacyjny można porównać do św. Józefa?</p>	<p>4. Dlaczego św. Józef uznawany jest też za patrona ubogich, cierpiących oraz migrantów?</p>
<p>5. Dlaczego prośby za wstawiennictwem św. Józefa są tak licznie wysłuchane?</p>	<p>6. Dlaczego św. Józef (zwany postrachem duchów piekielnych) ma tak wielką moc w walce z Szatanem?</p>

Odpowiedzi bohaterów filmu:

1. Nazaret był pierwszym „seminarium”, w którym wychowywał się Pierwszy i Najwyższy Kapłan – Jezus Chrystus. Józef wiąże się nie tylko z tajemnicą Wcielenia poprzez Dziecię i opieką nad Nim, ale także z tajemnicą Odkupienia, ponieważ misją Józefa było towarzyszyć temu Dziecku i przygotować Je jako Człowieka na tajemnicę Zbawienia.

2. W historii Kościoła w teologii Józef był ukazywany jako starzec, aby zachować dziewictwo zarówno Maryi, jak i jego. Jednak gdy czytamy Ewangelię, rysuje się przed nami obraz młodego człowieka.

3. Jesteśmy jak św. Józef – pracujemy w ukryciu i ciszy, aby Słowo Wcielone mogło narodzić się w każdym człowieku, by Bóg dawał łaskę misjonarzom, gdy są zmęczeni, ale także nam, byśmy się za nich modlili i cierpieli.

4. Jako ojciec wie, co to znaczy cierpieć za rodzinę, nie mieć dachu nad głową ani jedzenia dla dzieci i żony.

5. Św. Józef może nazywać Jezusa Synem, co ma ogromną moc. Jeśli św. Józef prosi o coś Jezusa, Jezus na pewno to spełni, bo kocha swojego tatę, swojego ziemskiego ojca.

6. Egzorcyci mówią, że dwaj święci, których diabeł boi się najbardziej – oczywiście zaraz po Najświętszej Maryi Pannie – to św. Józef i św. Teresa od Dzieciątka Jezus. Są to święci niezwykle pokorni, całkowite przeciwieństwo Szatana, ojca pychy.

Materiały dla nauczyciela

Święty Józef w objawieniach fatimskich

„W głębi firmamentu pastuszkowie zobaczyli – jak to po latach opowie s. Łucja – «po stronie słońca św. Józefa z Dzieciątkiem Jezus i Naszą Dobrą Panią ubraną w bieli, w płaszczu niebieskim. Zdawało się, że św. Józef z Dzieciątkiem błogosławił świat ruchem ręki na kształt krzyża. Krótco potem ta wizja znikła i zobaczyliśmy Pana Jezusa z Matką Najświętszą. Miałam wrażenie, że jest to Matka Boska Bolesna. Pan Jezus wydawał się błogosławić świat w ten sposób jak św. Józef. Znikło i to widzenie, i zdaje się, że jeszcze widziałam Matkę Boską Karmelitańską». (...)

Ostatnia część objawienia, jakie mieli pastuszkowie w październiku 1917 roku, przypomina tajemnicę Świętej Rodziny Nazaretańskiej i każe zamyślić się głęboko nad prawdą o instytucji rodziny – naszych rodzin. Bóg Stwórca tak pomyślał człowieka, że rodzi się i wzrasta w rodzinie. Syn Boży też miał ziemską rodzinę. Bóg Ojciec dał Mu ojca ziemskiego – właśnie św. Józefa, który uratował Dzieciątka Jezus przed siepacami Heroda. Wizja fatimska przypomina o jedynej roli, jaką Bóg powierzył Józefowi, i ukazuje go jako zawsze potrzebny wzór męża, ojca rodziny, wychowawcy i obrońcy. (...)

W odpowiednim czasie Łucja istotnie ze Zgromadzenia św. Doroty przeszła do Karmelu i wybrała klasztor w Coimbrze pod wezwaniem św. Teresy. W związku z tym wypada przypomnieć ciekawe wyznanie tej wielkiej mistyczki hiszpańskiej. Otóż zamyślając dzieło reformy zakonu, na różne sposoby szukała ona światła w modlitwie, aż wreszcie – to jej wyznanie: «Obrałam sobie za orędownika i patrona św. Józefa, usilnie jemu się polecając. I poznałam jasno, że jak w tej potrzebie, tak i w innych (...) Ojciec ten mój i Patron wybawił mię i więcej mi dobrego uczynił niż sama uprosić umiałam». Dodała jeszcze, powołując się na swoje doświadczenie, że «temu chwalebnemu Świętemu Bóg dał władzę wspomaganą nas we wszystkich potrzebach». I tak wychodzi nam naprzeciw św. Józef. A wiemy z Ewangelii, jaki był św. Józef. To człowiek wiary pokornej, adorującej, posłuszny Bogu w każdej sytuacji. Nie dopytuje się o szczegóły, nie czeka na zapewnienia – ufa Bogu, wsłuchuje się w Jego głos i oddaje się bez zastrzeżeń⁷.

O cudach św. Józefa⁸

„Na świecie jest wzniesionych wiele sanktuariów Świętego Józefa. Tu wymienię tylko kilka: **W Izraelu – Nazaret**, tu znajdował się rodzinny dom św. Józefa. Kościół św. Józefa jest znany pod nazwą warsztat św. Józefa.

We Włoszech – Loreto, Święty Domek w Loreto, Dom zamieszkiwania Świętej Rodziny w Nazarecie cudownie przeniesiony przez aniołów do Włoch; **Rzym – Bazylika Mniejsza** – obecnie siedziba Zgromadzenia Sług Miłości; Kościół Świętego Józefa Cieśli, usytuowany w pobliżu Forum Romanum w miejscu powyżej Mamertyńskiego Więzienia, w którym przetrzymywano Świętych Piotra i Pawła; **Kaplica św. Józefa w bazylice S. Andrea delle Fratte**, jest tu przepiękny obraz św. Józefa, namalowany przez Francesca Cozzę w 1732 r., obok jest Kaplica Madonna del Miracolo, w której swoją Mszę prymicyjną odprawiał Święty Maksymilian Maria Kolbe.

W Watykanie – Ołtarz Św. Józefa, wewnątrz bazyliki św. Piotra. W tej bocznej Kaplicy odprawiana jest codziennie Msza Święta. Nad Ołtarzem znajduje się Wizerunek św. Józefa z Dzieciątkiem Jezus (od 1963 r. – św. papież Jan XXIII).

W Irlandii – Knock. Narodowe Sanktuarium Maryjne, w którym upamiętnia się Objawienia św. Józefa w Knock w 1879 roku.

Malta – Rabat. Narodowe Sanktuarium Św. Józefa. Jest tu najszlachetniejsza figura św. Józefa z laską (uważaną za cudowną).

Francja – Cotignac. Klasztor Świętego Józefa. W miejscu Objawienia się pasterzowi (źródło pod kamieniem).

⁷ L. Głowacki, *Św. Józef w orędziu fatimskim*, <https://naszdziennik.pl/wiara-kosciol-w-polsce/71730,swiety-jozef-w-oredziu-fatimskim.html> [16.01.2025].

⁸ Cz. Robak, *Rozważania na niedzielę. O cudach św. Józefa*, <https://parafiakoniecpol-trojca.com.pl/rozwazanie-na-niedziele-o-cudach-sw-jozefa> [16.01.2025].

Stany Zjednoczone Ameryki. W Santa Fe, Nowy Meksyk – cudowne schody w Kaplicy Loretto i w wielu innych miejscowościach.

Filipiny – Cebu. Narodowe Sanktuarium św. Józefa i w wielu innych miejscowościach.

Polska – Kalisz. Narodowe Sanktuarium św. Józefa (bazylika wzniesiona w 1155 r. Tu potwierdzono pierwsze cudowne uzdrowienie w 1673 roku).

Hiszpania – Barcelona. Królewskie Sanktuarium Świętego Józefa z Góry. Niezwykle miejsce kultu.

Kanada – Montreal. Oratorium Świętego Józefa. Budowę rozpoczął św. Andrzej Bessette w 1904 r.; konsekracja – w 1967 r. Jest to największe na świecie sanktuarium Świętego Józefa. Przez wielu jest uważane za najważniejszy ośrodek kultu św. Józefa na świecie”.